

Mihai BATOG-BUJENIȚĂ

TERAPIA PRIN RÂS

Ca să vezi! Sub stricta priveghere a dragului nostru prieten din Sydney, poetul, prozatorul și publicistul George Roca, patru graficieni de renume planetară, doi din Israel (Edy Mattes și Andy Ceaușu) plus doi din România (Costel Pătrășcan și Constantin Ciosu), la care adăugăm și o excelentă fotografie a talentatei Natalie Schor se adună în jurul povestirilor lui Dorel Schor dând naștere unei cărți pe care aș recomanda-o spre lectură tuturor cititorilor, dar și bancherilor, pentru ca să o achiziționeze și să o pună la păstrare. Spun doar

păstrare întrucât nu-i bănuiesc pe bancheri de umor și nici nu cred că i-ar interesa lectura dacă nu conține cifre de bilanț! Acest gen de teaurizare va duce în timp la o creștere a valorii ei mult peste ceea ce se vorbește în legătură cu vreo companie petrolieră sau, mai nou, de soft-uri sofisticate depășite numai după o lună de la vânzare. Fac aceste recomandări nu doar pentru simplu motiv că avem întotdeauna nevoie să râdem ci mai ales pentru că, în sine, o asemenea „aglomerare” de talente umoristice din diferite planuri de manifestare este nu doar rară dar și greu de înțeles având în vedere orgoliile atât de firești ale breslașilor din acest domeniu. Dar dacă George Roca a reușit este și pentru că noi toți cei care activăm pe plaiurile nu tocmai înverzite ale umorului îl cunoaștem, îl prețuim și îl iubim pe Dorel Schor.

Aflat de ani de zile cam pe toate site-urile care publică umor, autor al mai multor cărți de gen încă din perioada în care umorul risca să devină un fel de crimă împotriva „intereselor statului”, citit și apreciat, după cum se vede și din paginile cărții, de oameni din toată lumea, la rândul lor buni cunoscători a subtilităților fără de care umorul nici nu poate fi considerat astfel.

Amintesc și faptul că, exceptându-l deocamdată pe domnul Constantin Ciosu, toți ceilalți „făptași” sunt membri ai Asociației Literare Păstorel Iași, dar și colaboratori fideli ai revistei editate de această asociație, Booklook pe numele ei, iar asta ar explica într-un fel spiritul de echipă al realizatorilor cărții, însă nu ar fi suficient fiindcă aș greși prin omisiune. Adevărul este mult mai simplu. Îl iubim și îl prețuim pe autor nu numai că este o prezență deosebit de activă în destul de mica lume a umoriștilor, ci și pentru că îl considerăm un maestru al genului, fiind noi ceilalți deosebit de onorați să-i fim întotdeauna alături.

Specialitatea sa este aforismul, domeniu în care, afirm cu toată răspunderea că nu prea are rival, însă specificul prozei scurte pe care o practică îl face cu totul deosebit față de alți autori din aria acestui dificil gen literar. Pentru a-mi susține afirmațiile voi aduce în discuție onomastica folosită de autor pentru a sublinia, cu multă subtilitate și haz, caracteristicile personajelor. Astfel domnii: Ghezuntertoit, Plotchemacher, Oițerman, chiar dacă nu înțelegem sensul direct al numelor nu pot fi decât oameni cu o bună stare evidentă, uneori chiar bancheri, dar și cu metehnele care țin de această poziție.

Boris Israelovici Glazpapier, Marcel Haim Nasgâtașvili, Ioel Fiselovici, Ștrudelman, Wonzenkeisser (aici este o poveste de tot hazul!) sunt oamenii din jurul nostru, administratorul asociației de bloc, medicul, sau micul afacerist, iar Ponedelnikman, Blumenfeldenberg, Voskreseinickman Leonid dau Savoare unei lumi care reprezintă situația de fapt a societății din Israel, pe când Menașe, madam Gurnist și doamna Brodiciche Rozica sunt precum la noi vestitul Bulă, nevinovații, inocenții în capul cărora se sparg de regulă toate belelele. Nu poți înțelege însă pe deplin scrierile doctorului Dorel Schor dacă nu pătrunzi în finețea detaliilor și nu le corelezi cu abilitatea cu care au fost scrise textele în relația intimă dintre onomastică și acțiune. Ceea ce este în fond farmecul tuturor povestirilor sale!

„Madam Gurnișt tocmai era antrenată într-o discuție cu Pnina Brodiciche din Odesa despre noutățile politice și meteorologice actuale, când pe lângă ele trecu Amalia, englezoaica de la etajul patru, într-un complet bluză-pantaloni de culoare indigo.” Cam așa începe o poveste care nu se poate produce decât în Israel și a cărei urmare nu o voi face cunoscută fiindcă este plăcerea cititorului să afle ce pot spune personajele. Doctor Catan, medic pediatru. În jur de 40 de ani, necăsătorit, lucrează în câteva localități rurale, prin rotație. Specializat în infecții acute ale aparatului respirator superior și tulburări de tranzit intestinal la preșcolari. Locuiește singur într-un apartament de trei camere, din care una e folosită ca bibliotecă și cabinet filatelic. Vegetarian, dar nu prea convins, mai ales când e invitat la masă. Descrierea personajului devine în toate situațiile prologul și este doar pregătirea pe care autorul o face pentru intrarea acestuia în acțiune. O acțiune care va augmenta caracterul descris și va da un farmec inedit întregii povești.

Lui Dorel Schor nu-i lipsește, de fapt nu i-a lipsit niciodată, curajul de a aborda, cu multă delicatețe, tact, dar și umor unele situații mai delicate pe care trăitorii din Țara Sfântă le cunosc destul de bine: Puțin încurajat, dar numai puțin, reb Fisel își îmbracă haina, îi ridică gulerul și adăugă un fular negru de parcă s-ar fi pregătit să atace o diligență... Este începutul unei povești absolut halucinante în care un rabin se trezește fără podoaba pilozității faciale. Lucru destul de greu de înțeles de noi cei care nu știm ce poate însemna asta.

Oricum, autorul, un umorist antrenat în decenii de activitate, ajunge în acest volum la acea înălțime pe care și-o doresc toți creatorii, indiferent de domeniu, de unde poate fi privit ca un reprezentant al genului, dincolo de orice îndoială. Afirm însă, stimate cititor, că este destul de ușor să scrii proză scurtă umoristică asemănătoare celei prezente în această carte. Îți trebuie doar o cultură mult peste medie, o capacitate excepțională de a observa lumea din jurul tău, o excelentă cunoaștere a limbii în care scrii, stil, eleganță, farmec și talent. Foarte mult talent! A! Și să nu uit! Să citești și prima poveste din această carte! Acea în care autorul îți spune cam cât de ușor este să scrii umor! Dacă ai convingerea că poți eu unul îți doresc succes!

Până atunci însă pune această carte la îndemână și citește cel puțin o pagină din ea atunci când crezi că viața este mai grea decât știai până acum. Vei vedea că lângă tine sunt și alții care știu însă că un zâmbet, sau chiar un hohot de râs, alungă orice nor din fața ochilor tăi. Și mai ales nu împrumuta niciodată volumul! Șansele de a-l recupera sunt infime!

Mihai BATOG-BUJENIȚĂ
Iași, aprilie 2017